

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona. Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.

A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Iparosaink érdeke.

Köztudomásu, hogy iparosaink, sajnos, túlterhelvük köz- és magánterhekkkel; még pedig olyannyira, hogy üzleteik majdnem összes jövedelme ezeknek a fedezésére megy. S ez egyik fő oka annak, hogy annyi iparos kénytelen föl-hagyni mesterségével.

Elodázhatatlan kötelessége ugy a kormány-nak, valamint a törvényhozásnak mielőbb intéz-kegni, hogy főkép a kisebb iparos adóterhein könnyíttessék és pedig annyival is inkább, mert megadóztatásuk elviselhetetlen. Hiszen most két-szer, sőt háromszor annyi jövedelmi- és kere-seti-adóval vannak megróva iparosaink, mint a kiegyezés utáni első években. Ehhez mester-ségük is oly rosszul megy, hogy keresetük, jö-vedelmük jóformán semmi

De magánterheiken is multhatatlanul köny-nyíteni kell. Ez pedig elérhető, ha a kormány a hitelszövetkezeteket kellőleg felkarolja.

A hazai ipar támogatása és fejlesztése cél-jából most üdvös mozgalom van keletkezőfélben hazánkban. Felette örvendünk, hogy ez elől a kormány sem zárkózik el. Mindazonáltal e moz-galomnak, bármily üdvös legyen is, nagy eréd-ménye nem lehet. Hiszen a gyárilag nagyban sokkal olcsóbban előállítható osztrák iparczik-kek vámmentesen özönlik el az országot, népünk pedig szegény s így kénytelen az olcsóbb ipar-czikkeknek adni az elsőbbséget.

Ennek az üdvös mozgalomnak már is ne-szét vették az osztrák gyárosok; vigéceik által már is kezdik benyargaltatni az országot s ugyan-csak kínáltatják selejtes készítményeiket „hazai“, „honi“ czimen, s a mi még nagyobb szédelgés: az eddiginél drágábban. Hiszen „hazai ipar“.

A kormány azonban könnyen tehet valamit, a mi által nagyon sok iparos munkához és ke-resethez jutna. Eszközölje ki, hogy a közös hadsereg magyarországi részének sok millióba kerülő fölszerelése ne Ausztriában, hanem kizá-rólag Magyarországon hazai gyáraink és ma-gyar iparosaink által szállíttassék. Ezáltal pan-gásban levő gyárainkon és nyomorgó iparosain-kon némileg mégis könnyítve lenne. Ezenfelül az a sok millió, a mit a közös hadügyre fize-tünk, nem vándorolna az osztrák vállalkozók és gyárosok zsebébe, hanem benmaradna az ország-ban és a mi gyárainkat és iparosainkat gyara-pítaná.

A honvédség, csendőrség és pénzügyőrség felszerelését szintén kizárólag hazai iparosaink által kellene végeztetni. Továbbá a nagymérvű állami építkezéseknél is az osztrákok és kül-or-szágiak mellőzésével, csakis hazai iparosainknak kellene a munkát odaadni.

Volna még ezenfelül ipari vállalatokba be-ruházható tőke dugszdag mágnásainknál, a kik bizony példát vehetnének ebben is, épp ugy mint a nemzeti érzésben a cseh főuraktól. Cseh-or-szágon a nagy uradalmak egyszersmind ren-geteg ipartelepek, a hol nem csak szeszt és czukrot gyártanak, hanem a fa-, fém-, kő-, por-czellán-, üveg-, gyapju- stb. ipar mindennemű ágai üzetnek. A mi százezer holdas kiskirálya-ink birtokán még a mezőgazdasági ipar sem tud kellőképp meghonosodni. Ezért a cseh nagybirtok négyszer annyit jövedelmez, mint a magyar, s a cseh nagyurak, ámbár gyárosok és kereskedők is, nagyobb urak a magyar nagyuraknál, s ezért nincs Csehországban agrár-mozgalom, bár ott a földbirtok még inkább egyesek kezében van öz-szepszontositva, mint nálunk akár a Dunántul.

Mindezek kétségen kívül hivatva volnának iparosaink súlyos helyzetén könnyíteni, s azt el-viselhetőbbé tenni.

Alaposan és gyökeresen azonban iparosa-inkon is csak az önálló külön vámterület segít-het. Mert a mig a gyárilag nagyban és azáltal olcsón előállított selejtes osztrák iparczikkek vámmentesen elárasztják az országot, eddig ipa-rosaink kezük munkájával, vagy kicsiny kezdet-leges gépeik segítségével előállított szolid ipar-czikkekkel az osztrákok ellenében a versenyt ki nem bírhatják. Hiszen magában Ausztriában is a kisebb iparosok majdnem tönkre jutottak, mert a nagy gyárakkal a versenyt ki nem tart-hatták.

Az önálló külön vámterület teljesen és tö-kéletesen megvédené a védvámokkal iparosain-kat a most vámmentesen beözönlő osztrák ké-szítményekkel szemben, s akkor azután könnyen a legjobb eredménnyel kiállanának azokkal a ver-senyt.

Igazi lét- és életkérdés tehát iparosainkra nézve a külön vámterület! Csakis akkor fognak boldogulni és gyarapodni, ha ez mielőbb élebelép.

A munkásközvetítésről.

Mikor felmerült az a kérdés, hogy a munká-s-mizériákat miként lehetne gyors és hathatós eszköz-zel, ha nem is végleg megszüntetni, de redukálni, akkor pendítették meg azt az eszmét, hogy a mun-kások közvetítését államosítani kellene.

Mikor eme kezdeményezés híre kiszivárgott, igen sokan elleneztek, sőt a nagy tömeg teljesen fölöslegesnek kvalificálta ez ügyben teendő intézke-dést. De az értekezletek tovább folytak s a mező-gazdasági munkások közvetítésével foglalkozó ren-deletet a földmivelésügyi miniszter a napokban már

Egy derzsi családról.

Marosvásárhely, 1900. márcz 22.

I.

A magyar nemzet létjogosultságának kiváló biztosítéka századokon át Erdélyen állott. Az anyaországtól történt elválása után, a külön álló nemzeti fejedelemség az egész országra kiható irány és ut az önállósítási nemzeti törekvésekben. Bátor-i István, Bocskai és Bethlen Gábor sikerei a jövőndő korszaknak szolgálták ékes bizonyítékául.

Erdély eszerint külön fejedelmi korszaka után sem szűnt meg a nemzeti eszmék előharczosa lenni. Az elnyomatás keserű óráiban, II. Rákóczi Ferencz által, a szabadság nevében kezdeményezett fölkelés-ben seregestől tódulnak Erdély fia a kurucz zászlók alá. E küzdelemben versenyszerep jut a bérczes haza lakóinak, a székelyeknek is, kik Rákóczy katonáinak ép ugy beváltak, mint Bocskai, tüzes hajdui, habár, sajnos, abban a hosszú évtizedekig húzódo meddő sza-badságharczban a körülmények a labanczoknak ked-vezett.

Erdély történetének írói közül Huszti András „Ó és új Dácia“-ja (Bécs 1791.) magyar nyelven, Benkő Józsefnek latinul irt „Transylvania“ című munkája (Bécs, 1778.) bár behatóbban foglalkozik a székely nemzettel, de az előbbi csak krónikás, az utóbbi már inkább az oknyomozó történész. Száza-dunk derekától, mint a nemzeti irodalom góczpont-jától kezdődőleg lépünk fel helyesebb irányban, a

külföldi kulturállamok nyomán, a hazai történetírás-sal is.

Báró Orbán Balázs volt az, ki először alapjában a Székelyföldet áttanulmányozta. Hat kötetre terjedő művében „A székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi és népismeii szempontjából“ (Pest, 1868—1873.) tárgyalja odaadó hűséggel. Le-írása során, mint ethnografus élénk figyelemmel szól az illető helység mondaköréről, illetőleg történelmi epizódjairól.

II.

A régi Udvarhelyszéknek Derzs községét érin-tőleg említ fel egy ily epizódot, mely furcsaságánál, kuriozumánál fogva elég érdekes. Orbán Balázs, mi-dőn ezt számunkra feljegyezte, valószínűleg a hiányos utbaigazítás folytán nem tudta az eset valódi, ugyszintén anekdotikus oldalát. A véletlen vezetett engem is reá, midőn a derzsi unitárius templom 1419-beli, tehát közel ötszázéves freskóit megtekint-tetem. E község története után kutatva, Petriche-vich Horváthnak, az 1583. körül volt fogarasi várkapitánynak, eddigelő teljesen ismeretlen, 1586-ból való sirkövére akadtam. Kezembe akadt valamint jánosfalvi Sándor István datki unitárius pap rend-kívül becses kézirati műve „Székelyföldi utazás a két Homoród mellett“ czimmal.* Sándor István 1838—46-ig és 1858-ban tett utazásai alkalmával minden nevezetesebb dolgot feljegyzett s ebből me-ritem azt az érdekes epiloggal párosuló anekdotát, melyet Orbán Balázs csak részben ismert.

* Jelenleg Sándor Gergely derzsi unit. lelkész tulajdona.

A Segesvártól Erzsébetvárosra menő országot jobbfelén Holdvilág község mellett kurucz harci si-rok emelkednek, mint az 1704-i szerencsétlen ütkö-zet egyszerű emlékei. Azon év január 28-án itt ta-lálkozott br. Tiege osztrák labancz generális a mi székely kuruczainkat vezérlő Gutival. Az ágyunél-küli székelyeket, mielőtt csatarendbe állhattak volna, a labanczok megrohanták. Eszeveszett zavar támadt, végre a kurucz lovasság elfutott s a gyalogság java-é sze ott puszult el. A kudarcban volt két derzsi székely, névleg Pál Mihály és testvéröccse Lőrincz. A harci szerencse annyiban kedvezett Mihálynak, hogy az ütközetből sértetlenül menekült ki, de Lőrincz ugy látszik öltűnt vala, elhullott. Bátyja hiában keresi szemeivel öcscsét, a halottakat is végig nézte, ott sem találja. Már reménytelenül, aggódva hazafelé indult, midőn egy kukoriczás mellett elha-ladva, vérben fetrengve még eszméletén levő em-berben, testvéröcscsét ismeri fel, hozzásiet, kérdi tőle:

— Nő! mi baj?

— Semmi, csak fejem hasitá meg az egyik czudar nimőt! — szól Lőrincz, s a három tovairamló labancz egyikére mutat.

— Ne busulj öcsém! — vigasztalja Mihály bátyja s eközben hirtelen a kukoriczák közül egy ért tőköt kapott elő, kardjával kettéhasította és a Lőrincz fejére nyomta, — mondá tovább — jer menjünk öcsém a malomba, odahuzódni láttam a nimeteket!

A két testvér helyes nyomot követve, a néme-tekét csakugyan a malomban találták, ahol a szász molnárral vigan lakmároznak, áldomásoznak a ki-vivott győzelemért. Pál Mihály és Lőrincz reájok

ki is adta. Bizonyára sokan lesznek, kik kárhozható fogják, mint annak idején a munkástörvény életbe léptetését, de ha annak előnyéről meggyőződést szerznek, a kételyek bizvást eloszolnak s csak helyesléssel fog találkozni eme intézkedés, a mely specialitása Magyarországnak, mivel Európában ily stilszerű intézményt ez ideig nem létesítettek. Az új rendelet különben kiegészítő része a három év előtt hozott munkástörvénynek, minthogy csak egy része Darányi nagyarányú agrár politikájának, melynek megbecsülhetetlen jó oldala az, hogy a mezőgazdasági szocializmus megdöntését czélozza. Már ez is elég indok arra, hogy oly jó indulattal fogadják a rendeletet, mint a minő észszerűen és humanitással Darányi megalkotta.

Hogy ezen rendeletre égető szükség volt, az elvitázhatatlan. A munkásközvetítéssel oly visszaélések történtek a közvetítők részéről, hogy gyakorta egyes vidéket valóságos forrongásba hoztak. Az új rendelet az állam rendelkezése alá vevén a közvetítőket, azokat ellenőrzi s az eddigi miserábilis állapotokat megszünteti. És főleg abban nyilvánul az új rendelet üdvössége legeklatásabbul, hogy megszünteti a visszaéléseket; miáltal elejét veszi a szocializmus tovaterjedésének. E nagyfontosságú rendelet 12. §-t foglal magában, melyek megállapítják, hogy ki rendeli ki a közvetítőt városokban, községekben, s hogy kik lehetnek munkásközvetítők; hogy mi tiszteletdíj jár eme tisztségért; miben rejlik a közvetítő és helyettese feladata; s megállapítja a jelentések mikénti nyilvántartását. Legfontosabb része a 9., 10., 11. és 12. §., a mely a magánközvetítőkről intézkedik. Ezek a szakaszok vannak hivatva megszüntetni a visszaéléseket, mivel ugyancsak bordába szorítja azok jogait. Így magán munkásközvetítő csak az lehet, ki magyar állampolgárságát kimutatja s igazolja, hogy büntetve nem volt. Ez esetben javaslat folytán a földmivélsügyi miniszter engedélyt ad, de megszorítással, mert bizonyos összegű biztosítékot — készpénzben vagy értékpapirban — kell letennie.

A rendelet körvonalozza továbbá, hogy ezen közvetítők mily megyebeli munkások közvetítésére jogosultak, hogy mily esetben minő kihágást követnek el.

Egészben véve hisszük, hogy gyakorlati alkalmazása bevál, minden várokozást fölülmulva s úgy a munkásoknak, mint a mezőgazdaságnak ügyét egy lépéssel előbbre viszi.

Irodalom.

A Pesti Hírlap valóságos irodalmi eseményeivel kezdte az újvet s azzal is zárja az első negyedét — Gárdonyi Géza ötkötetes nagy történelmi regénye ez: Az egri csillagok,

rontott s a szász molnárral együtt lekasabolták őket. A malom falához támasztva egy csatabárdat találtak, amit a testvérek emlékül Derzsbe hazahoztak, azt 1860-ig őrizte is a Pál család, akkor Sándor István, e dolgok részletes feljegyzője, két váltóforinton megvette; de később az ő halála után ismeretlen helyre eltűnt.

Holdvilágról a két Pál falujába visszatért; Lőrincz feje a tők alatt meggyógyult, de székely atyafiai öt csufiságból „tökfejű” Pál Lőrincznek keresztelték. Ez a gunynév a Pálok közt maradékról maradékra szállott. Hogy mennyire átment a köztudatba, eléggé bizonyítja az, hogy még századunk huszas éveiben e család sarjadéka — egy bölöni unitárius lelkész-esperes magát „Tökfejű Pál János”-nak írta.

III.

Volt azonban olyan „tökfejű” Pál is, ki sértett önértékében beakarta bizonyítani az ő nem tökfejűségét. Ez a harminczas években történt. Tudvalevő az, hogy Udvarhely megye legnagyobb része nem bortermő vidék. A mi tökfejű Pálunk egyikének eszébe jut, hogy jó volna a szászoktól olcsó bort hozni. Kapja magát s lemegy két ökrével Holdvilágra. Ott valami szásznál megalkuszik két hordóval. Persze állítólag nem volt hogy amivel kifizesse, azt mondta a szásznak:

— Szomszéd! nekem most nincsen pénzem, hogy kifizessem a borok árát, hanem az egyik hordót itt hagyom zálogban, míg azt meghozhatnám.

A szász reá állott; a székely a hordó bort hazavitte, a másikért sohasem ment utána. Az ügyetlen szász későre vette észre, hogy ő milyen vásárt csapott. Jó ideig várta a székelyt, hogy talán megjön az árával; hanem végre megunta a hosszas várokozást és egyenesen Derzsbe ment pénzért. Be-

mely most ér véget. A második negyedre azonban már újabb irodalmi eseményt jelent be a Pesti Hírlap: Mikszáth Kálmán új nagy elbeszélését, melynek közlését a közeli napokban kezdi meg. Az már régi ismert tény, hogy a Pesti Hírlap ad legtöbb és legvártatósabb olvasmányt a napi események megbeszélésén kívül; ad előfizetőinek különféle kedvezményeket; évenként nagy naptárt, havonként kis jegyzéknaptót, diszes dívatlapot féláron s mégis most újabb kedvezményt is tart fenn, de már csak leghivebb legkitartóbb előfizetőinek; azt már csak azok kaphatják meg, akik megszakítás nélkül egész éven át előfizetői maradnak a lapnak. Ezért is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e páratlanul álló nagy magyar napilapot, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fil., negyedévre 7 kor., s a Parisi Divat című hetenkint megjelenő diszes kiállítású dívatlappal negyedévre 9 kor. Kiadóhivatal Budapest. V., Váci körút 7c.

Stefánia főhercegnő esküvője. A miramarei esküvő, ez a páratlanul magában álló frigykötés megtörtént. A belga király leánya, Rudolf trónörökös özvegye, akire még nem régen úgy tekintettünk, mint a leendő magyar királyné, immár egy magyar nemesember, Lónyay Elemér gróf hitvese. Meg kell adnunk, hogy a királyleányból és a magyar ifjútól, amint ez a „Budapest” sikerült képén is látható, szép összeillő pár lett. Egyáltalán nincs ujság, amely illusztrációiban is az eseményekkel oly egyforma lépést tartana, mint a „Budapest” képes politikai napilap, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. (1 frt), három óra 6 kor. (3 frt). A kiadóhivatal (Budapest, IV. Sarkantyus-u. 3. sz. a.) szívesen küld kívánatra barkinek mutatványszámot.

Szell Kálmán sikerének titka. Köztudomású dolog, hogy Szell Kálmán a belügyminiszteri tarczát ideiglenesen magának tartotta meg, azzal a szándékkal, hogy a fuzió után azt vagy Apponyinak, vagy Horánszkyknak juttassa, azonban ha ezt teszi, a partban szakadás jön létre. Hogy ezt elkerülhesse, előfizetett a legvigább érczlapra a Matyas Diakra, s így a part tagjai most allandó jó kedvben vannak s harsogó kacajok közt a belügyminiszterség kérdésének eldöntésére nem is gondolnak. Mindehhez csak azt teszik hozzá, hogy a Matyas Diak előfizetési ára negyedévre 3 korona s hogy a kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3.) ingyen küld mutatványszámot.

Ujdonságok.

Kinevezések. A király Király Aladár székelyudvarhelyi kir. törvényszéki aljegyzőt, lapunk munkatársát ugyancsak ezen törvényszékhez albiróvá kinevezte. — Az igazságügyminiszter Nestor Lőrincz székelykereszturi járásbirósági joggyakornokot az oklándi járásbirósághoz aljegyzővé kinevezte.

A magyar iparért. A kereskedelmi muzeum a társadalom részéről megindított mozgalomnak s illetőleg az erre hivatott tényezők ohajának kívánván megfelelni, a hazai ipari termelésnek a fogyasztó közönséggel lehetőleg széles körben való megismeretése céljából az országos iparegyesület közreműködésével kiállítási sorozatot rendez oly hazai házikézműves gyáripari cikkekkel, amelyek közvetlen fogyasztás tárgyát képezik. A kiállítási sorozatot a fonó, szövő, ruházati és bordiszműipari kiállítással kezdik meg május elején a városligeti iparcarnokban. A keresk. muzeum igazgatósága bejelentő iver-

reggeltől késő éjszakáig nincs semmi dolga, nagyon hosszúak a napjai!

— S az éjszakái is — szolt a szomszédja — én régóta nem tudok aludni. A mulatságok untatnak, a társalgás mindig ugyanaz. Egyetlen egy új gondolat sincs a világon s ha beszélgetni kezdek valakivel, már a társalgás legelején arra vágyódom, hogy ne kelljen szóljon és ne kelljen hallanom semmit. Nem tudom, hogy mit csináljak az estéimmal.

— És én — nyilatkozott meg a harmadik semmittevő — én szívesen tűznék ki jutalmat olyas valamire, amivel egy nap legalább két órát tühetően el lehetne tölteni.

— Az az ember — szolt az író, felöltőjét a karjára vetve — az az ember, aki a kicsapongás valami új nemét találná fel, nagyobb szolgálatot tenne az emberiségnek, még ha felére megrövidítené is életünket, mint az, aki valami csodaszerrrel örök egészséget és ifjuságot adhatna nekünk.

Az orvos elnevette magát.

— Biz úgy — szolt a szivarját rágva, — de ilyen új kicsapongást feltalálni nem könnyű dolog, akármennyit iparkodunk is rajta, mióta csak a világ áll. Az első emberpár e tekintetben egyszerre elérte a tökéletesség legmagasabb fokát s mi még ma is alig tudunk túlnenni rajtuk.

— Fájdalom! — morogta az egyik léhűtő. Aztán pillanatnyi szünet után így folytatta: — Ha legalább aludni tudnék, anélkül, hogy éreznék valamit; olyan mélyen aludni, mint nagy elfáradás után, mikor az ember alszik álmok nélkül...

— Miért álmok nélkül? kérdezte a szomszédja.

— Mert az álmok sohasem kellemesek — felelt emez. Mindig ostobák, lehetetlenek, képtelenségek. A melyik meg kellemes volna, azt sohasem tudjuk végigálmodni. Hogy ezt tehessük, ébren kell álmodoznunk,

— Bizony — sóhajtott — ha az embernek

Éter.

— Guy de Maupassant hagyatékából. —

Régi jóbarátok ültek együtt ebéd után az asztalnál. Öten voltak együtt, egy író, egy orvos és három gazdag legényember, akiknek semmi foglalkozása sem volt.

Sok mindenféléről beszélgettek s most már beállt a társaságban az a bágyadt hangulat, amely az összejövetelek végét szokta megelőzni. Egyik vendég végre megtörte a csendet. Már öt percz óta nézte a fényesen kivilágított bulvárdon zajló sokaságot.

— Bizony — sóhajtott — ha az embernek

ket küldött szét s azokat április 5-ig kéri beküldeni, hogy a térfelosztást illetőleg fennakadás ne történjék. A kiállítók semmi térdíjat nem fizetnek, csak a szállítási költségeit, amelyből azonban 50 százalék árengedésben részesülnek.

Emléket az agyagfalvi réten! Az agyagfalvi réten felállítandó székelyemlék javára az alábbiak adakoztak: Varga Dénes 22 koronát, a székelyudvarhelyi r. kath. főgimn. V. osztálya gyűjtőívén 2 kor. 61 fil., Bójte Béla gyűjtőívén 13 kor., Szászvárosi takarékpénztár 20 kor., Dimény Mózes gyűjtőívén 4 kor. 80 fil., a sz.-udvarhelyi r. kath. főgimn. II. osztálya gyűjtőívén 93 fil., Kis-Küküllő megye gyűjtőívén 20 kor., a kő- és agyagipari szakiskola I., II., III. és IV. osztálya gyűjtőívén 5 kor. 30 fil., összesen 88 kor. 64 fil. Ezt hozzáadva a már begyűlt 2385 kor. 06 fillérhez, az alap összege tesz 2473 kor. 70 fil. Fogadják a nemesszívú adakozók hazafias adományokért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. *Ferenczi János* végr. biz. pénzt.

Hirdetmény. Udvarhely megye közigazgatási bizottsága 1900. évi márczius hó 14-én kelt 244. sz. rendeletével a szentlélek—kereszturi törvényhatósági közút 7—8 km. szakaszán levő 23. számú hid újraépítését 2897. korona 44 fillér összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálat foganatosítása céljából az 1900. évi április hó 21-én délelőtt 10 órakor zártajánlati versenytárgyalás tartatik. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Halálozások. Folyó hó 19-én hunyt el *Szilágyi* Viktor, dr. *Szilágyi* Albert főreálisk. tanár, lapunk munkatársa és neje *Szilágyi* Jenny gyermeke két éves korában, kanyaróbol került tüdőgyulladásban. Temetése 21-én történt meg. — Kolozsvárról vettük a tudósítást, hogy *Szacsavay* Dénes ügyvéd neje patakfalvi *Ferentzy* Matild életének 58 ik, házasságának 22-ik évében, rövid szenvedés után megszünt élni. Halálát férje, ugyszintén nagyszámu rokonság gyászolja.

Nőgyelet fillérestélye. A Nőgyelet utolsóelőtti fillérestélye 28-án lesz, melynek rendezői *Steinburg* Ottóné és *Félegyházi* Antalné. A műsor igen élvezetesnek ígérkezik, amennyiben felolvas *Szabó* András, czimbalmoz zenekíséret mellett *Bartha* Margit, dialogot aduak elő *Demeter* Irénke és *Fodor* Boldizsár. Mivel az egylet az egész bójt alatt nem tartotta meg szokásos estélyeit s így ez évad alatt jövedelme is tetemesen kevesebb volt, mint például csak a múlt évben is, a közönség bizonyára kötelességének ismeri e két utolsó estélyen nagy számmal megjeleni.

Iparosok fillérestélye. A „Polgári önk. és segélyező egylet” által f. hó 26-án rendezendő utolsó

fillérestélyének műsora: 1. Nyitány a helybeli első zenekar által. 2. Népdalokat énekel Hermann Helén. 3. Zárbeszéd Solymossy Endre egyleti elnök által. Ezt követi „Az érdemkereszt”. Dramolet, írta Almási Tihamár, rendező Fischer. Személyek: Koós Mihály néptanító, ifj. Szemerjay Károly. Ilonka unokája Veress Nella. Biri néni, Koós távoli rokona, ifj. Asztalos Dánielné. Plihal zugprokátor, Hettás Gusztáv. Andor fia, Mészáros Zoltán. Rózi, Ágotha Róza. 4. Énekel Papp Sándor. Tancz 12 óráig. Rendezők: Fischer Ferencz elnök, Hermann Helén, Bretz Lujza. Nyerges Gyula, Jakabovszky József. Husvét hétfőn rendes helyárrakkal színre kerül „Az igmándi kispap”, népszínű 3 felv., írta Csiky Gergely.

Elgázolt ember. A maga szerencsétlenségének volt az okozója Szöke Gergely kocsislegény, aki csütörtökön fát szállított haza az erdőből. Sötét este lett már, amidőn a városba érkezett s igen valószínű, hogy ne fázzék, be is pálinkázott. Sebes vágatásban hajtott lefelé a Kossuth-utcában, amidőn a Szabady-féle ház előtt a szekér tetejéről lefordult, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy rövid negyedóra alatt ott a helyszínén kiadta a lelkét. A megvadult lovak a szekérral alig mentek tizenöt lépésnyire, amidőn a szekeret egy utszéli élőfa kerítésébe olyan erővel vágta bele, hogy az közepén kettőbe szakadt s az egyik lovat a szekér rudja a földre szorította. A szerencsétlenül járt legény halálát koponyarepedés okozta, azonban állán a ló patkójának is látszik a nyoma. A helyszíni szemle péntek délután tartatott meg, míg a legény boncolását tegnap, szombaton délelőtt ejtették meg. A nép, mely szereti az eseményeket misztikus színben tüntetni föl, természetesen gyilkosságot emlegetett, a mire leginkább az adta az okot, hogy olyan leányba volt szerelmes, akinél vetélytársra akadt s hogy talán ez pusztította volna el, hogy a leány szerelmét így magának biztosítsa.

Vásárnapja. A 21-én tartott országos vásár, a körülményekkel számotvetve, gyengének mondható. Nagy mozgalom csak a reggeli órákban volt észlelhető, de már délfelé a piac közönsége nagyon megapadt, aminek részben a pénzhiány, de másrészt a városban uralgó epidemia volt az oka. A 18. án beállított báromvásárra a felhajtás nagy volt, azonban a kereslet lanyhának mutatkozott, mivel egyes nagyobb marhakereskedők nem vettek részt a vásáron, aminek hatása a vásárnapján, mint előbb említettük, volt észlelhető.

„Becses családját.” A germanizmus rablánczai mindegyre rémesebben csörögnek körülöttünk. Az ember nem hinné, milyen buján tenyésznek a nyelv idegenből beoltott korchajtásai s mily kiirthatatlanok. Egyet levágnak és tiz nő helyébe. Még ezelőtt

pár évvel szörnyűségnek tetsző „*werthe Familie*” fordítása „*becses családját*” háborzongást idézett elő, s ma már ez a szörnyűség behatolt az iskolákba is; egy iskola idei multságának meghívója került a kezünkbe, amelyen kívül czimzett urat és „*becses családját*” tisztelettel meghívják. Régebbi magyar szójárás szerint, akit nem magában akartak meghívni, annak az *uri családját* is meghívták, a demokratikus irány azonban kitörülte az uri szót és azóta a *tisztelt* vagy *kedves családjával* együtt hívogatja meg az ösmerősöket, aki tud magyarul. Emberre azt a jelzöt, hogy becses, a magyar nyelv természetére szerint nem lehet használni, a magyarban becses csak az élettelen tárgyaknak van.

Tanítók gyűlése.

Az „Udvarhelymegyei Általános Tanítóegylet” udvarhelyjárasi fiókköre f. hó 8-án A-Sófalván tartotta meg a tagok legtöbbszörének, ugyszintén nagyszámu érdeklődő közönségnek jelenlétében, tartalmában gazdag, lefolyásában valóban impozáns évnegyedes gyűlést.

A megújított tisztikar, friss erőttől duzzadó tettvágygyal lépett a cselekvés színterére, programjával jelentvén ki az egyetértés és kartársi szereteten nyugvó, minél fokozottabb mérvű munkásságot.

A messzetávolból egybesereglett, munkás néptanítóikar legelőbb is az Istenházába sietett, hol Péter Károly ev. ref. lelkész költői gondolatokban gazdag imában fohászzkodott áldás és segedeloméért az egek urához.

Az állami iskola barátságos és tágas tanteremben pontban 10 órakor vette kezdetét a gyűlés. Mirse Dénes helybeli állami tanító, dicséretes eredményel sikerült énektanításával, mely tanítás nemcsak — mint szoktuk nevezni — gyakorlati, hanem a szó valódi értelmében minta tanítás volt.

Lázár József köri elnök mondotta el azután mindvégig nagy figyelemmel és élénk érdeklődéssel hallgatott megnyitó beszédét, melyben az ideális nevelés és oktatást összhangba hozva a reális iránzzal, ügyesen ecsetelte a tanító kötelességét a szülői ház és az iskola között is. A meleg óvációban részesített megnyitó beszéd után Péter Károly gondnoksági elnök szívélyes szeretettel üdvözölte a gyűlést és annak minden egyes tagját. Majd a mult ülés jegyzőkönyve hitelesített.

A mult ülésen kiküldött bizottság Veres Ferencz által megteszi javaslatát a most szőnyegen levő kérdéssről, hogy kell-e az osztatlan népiskolának külön tanerő? A bizottságnak ezen jól megokolt javaslata alapján a gyűlés egyhangulag a külön tanterv szükségessége mellett foglalt állást.

Ugyanezen bizottság javaslatára elhatározta a gyűlés azt is, hogy a marostordamegyei tanítótestület által, a kántor-tanítók fizetése és nyugdíj rendezése ügyében indított mozgalomhoz csatlakozik és felkéri ezen egyesületet az akció további folytatására.

Veress Mózes szavaltá ezután Langfellow „Lábas óra” czimű költeményét igen nagy hatással, mely sikerült szavalatért a kör nemcsak köszönettel, hanem élénk óvációval is adózott szavalónak.

A Ferencz József Tanítók házáról szabad előadást tartott s az Eötvös-alap alapszabályait ismertette Gyerkes Mihály, kinek gyűjtő szónoklata hogy nem volt pusztába kiáltó szó, mutatja azon nemes felbuzdulás, hogy ott hevenyében 16-on irták alá az Eötvös alapba való belépési ívet, többen pedig ezután fognak jelentkezni.

Pénztárvizsgáló biz. jelentését tudomásul éve, a könyvtár vizsgálására kiküldött egyik bizottsági tag, Gyerkes Mihály jelentését is tudomásul vették, indítványára pedig elhatározta a gyűlés, hogy meglevő pénzének nagy részét a könyvtár gyarapítására fordítja; felhíván a kör minden egyes tagját, hogy a jövő gyűlésen ajánljon ki-ki a tanítói könyvtárba megfelelő könyveket megvételre.

Orbán Imre adta elő ezután igen ügyesen Gabányinak „Kakasülön” czimű monológját, mindvégig vig kedélyhangulatban tartva és sokszor megnevettetve a gyűlés tagjait.

Az indítványok rendén Lázár József elnök felhívta a kör figyelmét a „Székely Tanügy”-re, melyet mindenkinek meleg pártfogásába ajánlott, javaslatára a kör részére a gyűlés megrendeli. A körnek tagjául jelentkezett Galter Erzsébeth peteki áll. tanítónő.

Több rendbeli apróbb indítvány letárgyalása után a jövő gyűlés letárgyalása után a jövő gyűlés helyéül a Varságtisztása, megtartási idejéül pedig június hó 21-ike tüzetett ki, mely után a gyűlés véget ért. Mint kik munkájokat jól végezték, a legnagyobb megelégedéssel ültek ezután a fehérasztalhoz Szegedi Károly vendégszerető házában, ahol poharat ürítettek Wlassics Gyula kultuszminiszterért, továbbá Sándor Mózes kir. tanácsos tanfelügyelő, Péterfi Sándor, az Eötvös alap és Tanítók háza megteremtőjére s több másoknak az egészségére.

Gy. M.

Szerkesztői üzenet.

Kéziratok nem adatnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

K. L. H—tt. Tudakozódó levelére a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara által e hó folyamán kibocsátott és a szerkesztőségünkhez intézett levele teljes tájékozást nyújt. A felhívást egész terjedelmében itt adjuk, a melyből az önmagát érdeklő részt felhasználhatja.

— Nos, és ki akadályozza meg önt abban, hogy ezt megtegye? — kérdezte az író.

— Barátom — szól közbe ekkor az orvos, elhajítva szivarját — hogy valaki ébren álmodhasson, ahhoz az erőnek és akaratnak nagy megtesztése szükséges, amit kimerültség követ. A valódi álmodozás, lelkünknek a képzelet országában való szabad csapongása bizonyára egyike a legszebb dolgoknak, de csak úgy, ha magától jön s nem fáradságos módon idézzük fel. Szükséges az is, hogy se jötte, se távozta ne zavarja testi jólétünket. . . S ilyen álmot — tette hozzá — én tudok önnek orvosilag rendelni, föltéve, hogy nem él vele vissza.

Az író vállát vonogatta.

— Tudom, tudom. Hasis, ópium, törökgyümölcs, meg az a paradicsom-készítmény. Olvastam Baudelairet s ettem ezekből a hirhedt dolgokból; alaposan elrontottam velük a gyomromat.

Az orvos újra leült.

— Nem — szól. Éter, csupán csak éter. S önnek, mint írónak, használnia kellene néha ezt a szert.

A három gazdag semmittevő kíváncsian hajolt az ovos felé.

— Mondja el, mi ennek a szernek a hatása? Az orvos így kezdte:

— Mindenekelőtt tegyünk félre minden nagyképűsködést; helyes? Nem beszélek sem orvosi, sem erkölcsi szempontból, hanem tisztán gyakorlatilag. Önök nap-nap mellett visznek véghez olyan kicsapongásokat, amelyek a lehető legártalmasabbak az egészségre. Leirok önöknek egy új érzést, amelyet csak magas értelmiségű, nagyon magas értelmiségű emberek élvezhetnek. Ez is veszedelmes, mint minden, ami izgatja érzeinket, de nagyszerű. Megjegyzem, hogy ennél a dolognál szükségünk van bi-

zonyos előkészültségre, azaz meg kell szoknunk előbb az étert, hogy teljes mértékben élvezhessük.

Ez más gyönyör, mint a hasis vagy a morfium hatása s csak addig tart, amíg élvezük az étert. Más szerek hatása, mint önök jól tudják, még órák mulva is tart.

Megpróbálom most olyan világosan, amint csak tudom, leírni önöknek ezeket az érzéseket. Nem könnyű dolog ez: olyan finom, olyan alig felfogható hatás.

Velem ezt a szert, amelylyel talán kissé vissza is élek, heves neuralgikus fájdalmaim ismertették meg. A fejem és a nyakam fájt, a bőröm türethetetlenül égett s egész testemet lázas nyugtalanság fogta el. Vettem egy nagy üveg étert, az orrom alá tettem s elkezdtem lassan beszívni.

Pár percz mulva bizonytalan morajt véltem hallani, mely csakhamar hangos zugássá változott át. S közben úgy éreztem, mintha egész belsöm könnyűvé, pehelyszerűvé változnék és köddé olvadna szét.

Aztán lelki zsibbadás fogott el, valami álmos jólét érzete; hanem azért fájdalmaim tovább tartottak, de nem kínoztak már. Olyan volt ez a fájás, a melyet szívesen éreznék, nem az a szaggatás, amelytől egész testünk visszaborzad.

Az ürességnek szokatlan és kellemes érzése mellemről áterjedt többi tagjaimra is; ezek is mind oly könnyűek lettek, mintha a húsom és a csontjaim megolvadtak s csak a bőröm maradt volna. Csak annyi maradt meg a testemből, amennyivel érezhettem, hogy milyen édes az élet, milyen gyönyörűség ebben az állapotban feküdni. . . Nem szenvedtem többé, fájdalmaim szeliden tovalebegtek, elpárologtak. . . Hangokat halottam, négy hang beszélgetett, anélkül, hogy a szavakat megértettem volna. Hol távolabb, hol közelebb beszélgettek, mig végre ész-

revettem, hogy csak a fülem zug erősen, azt véltem hangoknak. Nem aludtam, ébren voltam, értelmemnek és érzéseimnek ura; elmém bámulatosan tiszta lett, mélyen rendkívül erővel, örvendezve, valami csodás mámorral gondolkodtam; agyvelőm képességei hatalmasan kifejlődtek.

Nem a hasisevő álma volt ez, sem az ópiummámor beteges víziója, hanem a gondolkozásnak valami mesés élessége, amelylyel új világításban láttam a dolgokat, másként becsültem, másként ítélt meg őket, olyan biztossággal, olyan határozott öntudattal, hogy csak az én felfogásom lehetett helyes.

Hirtelen ráemlékeztem az Irás szavaira. Azt éreztem, hogy a fájának gyümölcséből ettem, hogy feltáruit előttem az élet minden titka. Új, rendkívüli és mindent legyőző logikával gondolkodtam. Okok, argumentumok, bizonyítékok özönével jutottak eszembe, hogy a másik pillanatban ismét megdőljének még hatalmasabb okok és bizonyítékok előtt. Elmém az ötletek csataterévé vált. Magasabb lénynyé változtam át, mindent tulszárnyaló tehetséggel s végzetlen gyönyörűséggel ismertem meg lelki erőim hatalmas voltát.

Ez sokáig, sokáig tartott. Az éteres üveg még mindig a szájam előtt volt. Egyszerre észrevettem, hogy kiürült és én hihetetlenül elsomorodtam.

— Doktor! — kiáltott a négy hallgató egyszerre, — irjon fel nekem hamar egy liter étert.

De az orvos a fejére tette a kalapját és az ajtó felé indult.

— Azt . . . nem teszem — szól. — Menjenek máshoz, ha meg akarják mérgezni magukat.

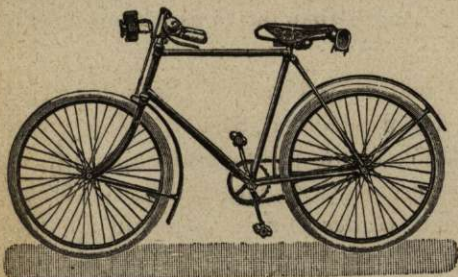
— Nos, uraim? Mit szólnak hozzá? Nem volna kedvük megpróbálni?

A hazai termelés színvonalának emelése szempontjából kívánatos, hogy fiatal iparosok a küszöbön álló párisi kiállítást ismereteik gyarapítása és izlésük fejlesztése céljából minél számosabban megtekintésük, a mi az által valna legkönnyebben elérhető, ha a párisi kiállításon folyamatban lévő installacionális munkálatoknál a kellően képzett és megbízható iparosok alkalmazást keresnének és kellő díjazás mellett maguk keresnek meg tanulmányozásaik költségeit.

Tekintettel arra, hogy Mahunka Imre és Thék Endre műbutorasztalosok, Steinschneider Jakab berendezési vállalkozó, Gelb M. és fiai kárpitos és díszítő, az építő és dekoratív szobrász munkákat végző Langer Ignác, az installacionális szobrász munkákat végző Oppenheimer J., a retrospektív pavillon üszítésén dolgozó Glaser János, valamint ennek díszüvegészét végző Forgó és Társa műintézet, a villamos berendezések egyrészt készítő Gancz és Társa cég, mint az installacionális munkálatokkal megbízott vállalkozók, ezen munkálatoknál hazai erőket alkalmaznak: felhívjuk az érdeklődő iparosokat, hogy esetleg alkalmaztatásuk iránt forduljanak közvetlenül a felsorolt vállalkozókhoz.

Képzett iparosok igen jól teszik, ha a párisi kiállításnál kínáló ezen munkálatokhoz felvételért folyamodnak és magukra nézve ezzel a kiállítás tanulmányozását megkönnyítik. Alkalmazást keresők esetleg a marosvásárhelyi kamarához is folyamodhatnak, mely folyamodványait a nevezett vállalkozókhoz juttatja.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Egy alig használt, kitűnő szerkesztű valódi angol

Helical Premier

Bicsikli

eladó. — Csim e lap kiadóhivatalában megtudható.

Kiadó lakás.

Három, esetleg öt szoba, konyha, kert stb. butorozva, esetleg butor nélkül a Szentimre-utcában azonnal kiadó. — Értekezhetni lapunk szerkesztőségében.

Sz. 6527 - 1899.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy udvarhelymegyei takarékpénztár és csatlakozott hitelezők végrehajthatóknak, Gergely Vilma Balázs Sámuelné végrehajtást szenvedő ellen 105 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék területén lévő, betlenfalvi I. r. 113. sz. tjkvbe alperes Gergely Vilma nevére $\frac{1}{24}$, társtulajdonos Balázs Vilma nevére $\frac{1}{24}$, Gálfi Dénes nevére $\frac{1}{24}$, Gálfi Veronika kk. nevére $\frac{8}{24}$ részben irt A + 216., 217. ház és kert 189 frt, 971. hrsz. 4 frt, 1094. 6 frt, 1303., 1304. 5 frt, 1387., 1396. 3 frt, 1393., 1402. 3 frt, 1583. 2 frt, 1720. 19 frt, 1957. 6 frt, 2147. 20 frt, 2301. 11 frt, 2503/5. 12 frt, 2503/16. 12 frt, 2614/4. 12 frt, 2743., 2745. 15 frt, 2750. 6 frt, 2801/24. 1 frt, 2808/7. 4 frt, 2930. 43 frt, 3041. 6 frt, 3113. 4 frt, 3347. 4 frt, 3428. 9 frt, 3594. 18 frt, 3638. 29 frt, 3692/2. hrsz. 3 frt kikiáltási árban és pedig ezen ingatlanokra $\frac{1}{6}$ részére özv. Gálfi Jánosné László Borbára javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül az 1881. LX. t.-cz. 156. §. értelmében; továbbá a betlenfalvi I. r. 266. tjkvbe alperes Balázs Sámuel nevére $\frac{1}{27}$, társtulajdonos Balázs István és neje Mihály Katalin nevére $\frac{19}{27}$, Balázs Imre nevére $\frac{1}{27}$, Balázs János nevére $\frac{1}{27}$, Balázs Anna nevére $\frac{1}{27}$, Balázs Lőrincz nevére $\frac{1}{27}$, Balázs Teréz kk. nevére $\frac{1}{27}$, Balázs Borbála kk. nevére $\frac{1}{27}$, Balázs Rozália kk. nevére $\frac{1}{27}$ és Sebesi Ákos közjegyző nevére $\frac{1}{27}$ részben irt A + 2129., 2130., 2131. hrsz. 12 frt, 2154., 2155., 2156. hrsz.

12 frt kikiáltási árban és pedig a Balázs Sámuel nevére irt $\frac{9}{27}$ -ed rész jutalék $\frac{1}{10}$ részére C. 2. al. Balázs Sámuelné javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül, továbbá a betlenfalvi I. r. 375. tjkvbe felében Gergely Vilma Balázs Sámuelné részére társtulajdonos Balázs Vilma nevére felében irt A + 214., 215. hrsz. ház, udvar, kert 212 frt árban szintén az 1881. LX. t.-cz. 156. §. értelmében, továbbá a fenyédi 41. sz. tjkvbe alperes Gergely Vilma nevére $\frac{3}{16}$, társtulajdonos Kovács Borbála Gergely Ferencz Jánosné nevére $\frac{10}{16}$, társtulajdonos özv. alsó Tamás János nevére $\frac{3}{16}$ -od részben irt A + 332. hr.-z. 111 frt, 358. 28 frt, 403. 30 frt, 525a 1 frt, 573. 5 frt, 749. 2 frt, 772. 5 frt, 925/3., 926/3. 6 frt, 1116a 7 frt, 1480., 1481. 5 frt, 2496. 36 frt, 1532. 27 frt, 1664a. 1664e 10 frt, 1820., 1821., 1822., 1823. 4 frt, 1833. 6 frt, 1850/2., 1851/2b 19 frt, 1869. 9 frt, 1967c 8 frt, 2004., 2005. 10 frt, 2082., 2083. 15 frt, 2193/1. 18 frt, 2287. 19 frt, 2289. 8 frt, 2306., 2307. 19 frt, 2366 16 frt, 2424. 2 frt, 2548. 1 frt, 2586/3. 3 frt, 1117. 14 frt, 1818. 51 frt, 1164/2. hrsz. 17 frt kikiáltási árban és pedig a Kovács Borbála jutalékára 1.5. al. Gergely Ferencz János javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében, továbbá a fenyédi I. r. 131. tjkvbe Gergely Vilma Balázs Sámuelné nevére irt A + 83c. hrsz. 7 frt, 84/1c 11 frt, 296a/2. 12 frt, 391b/1. 9 frt, 392b/2. 11 frt, 404/2., 405/2., 406b 30 frt, 444a/2. 5 frt, 453/2., 495/2. 13 frt, 498/2. 52 frt, 522/2. 32 frt, 544/2. 1 frt, 645/2. 1 frt, 887/2. 17 frt, 1195/2. 6 frt, 1385. 12 frt, 1407/2. 6 frt, 1410/2. 18 frt, 1501/2. 13 frt, 1851a/1. 13 frt, 1967a/2. 17

frt, 2286b/1. 8 frt, 2312/2. 8 frt, 2399/2. 11 frt, 2522/2, 2523. 15 frt, 2546/2., 2547/2. 3 frt, 1995/2., 1996/2. hrsz. 4 frt kikiáltási árban és pedig a l. 3. al. ifj. Gergely Istvánné javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül, továbbá a fenyédi I. r. 462. tjkvbe alperes Gergely Vilma nevére $\frac{1}{3}$, Miklós András és neje Balázs Rozália társtulajdonos nevére $\frac{1}{3}$, alsó Tamás Jánosné nevére $\frac{1}{3}$ -ad részben irt A + 296b. hrsz. kert 22 frt kikiáltási árban az 1881. LX. t.-cz. 156. §. értelmében és pedig a Miklós András és neje jutalékára l. 1. al. Gergely Ferencz János javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1900. év május hó 14-ik napján d. e. 9 órákor Betlenfalva község házánál, a fenyédi ingatlanok 1900. év május hó 15-ik napján d. e. 9 órákor Fenyéd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Miről felek értesítettek.

Kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. december 16-án.

Demény F.,

kir. tvszéki egyes bír.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, oszúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és kir. udvari szállítók.

FOGORVOS

PERL JÓZSEF

American Dentist

Amerikában kiképzett plombeur a napokban ide érkezett.

Készít műfogakat és légnyomatu fogszorokat vulcanitban és aranyban. Korona és hidmunka. Végez mindennemű fogorvosi műtétet, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogaknak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

A műterem a „Budapest szálloda” 3-ik szám alatti szobájában van.

Tartózkodás e hó végéig.

170—1900. sz.

a.

Hirdetmény

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1900. évi márczius hó 7-én kelt 15628. sz. rendeletével a héjjasfalva—csikgyimesi államut 39.500 - 40.640 km. szakaszán tervezett utpálya emelési és hengerelési munkák végrehajtását, továbbá a hengereléshez szükséges kötő- és fedőanyag szállítását 19,216 kor. 32 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogatosításának biztosítása céljából az 1900. évi április hó 18-ik napjának délelőtt 10 órájára a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénz letételéről szóló adóhivatali nyugtával ellátott zárt ajánlatokat kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok % árendedés vagy áremelés mellett minden munkanemre külön teendő. Az előirt kavicskötő és kőanyag minta a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál díjmentesen megszerezhető.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Székely-Udvarhely, 1900. évi márczius hó 18-án.

A hivatal főnöke:

Diószeghy Samu,

kir. főmérnök.